

Posudek bakalářské/magisterské diplomové práce

Student: Kristina Maříková

Obor: ČJ - NJ

Název práce v českém jazyce: Konkurence variant oni musí a oni musejí v dialogických textech internetové televize DVTV

Název práce v anglickém jazyce: Competition of Varieties oni musí and oni musejí in dialogic texts on the Internet Television DVTV

Vedoucí práce: PhDr. Pavel Sojka, Ph.D.

Oponent práce: doc. Robert Adam, Ph.D.

Typ posudku:

1 - HODNOCENÍ OBSAHU PRÁCE

	Kritérium	Hodnocení (A-D)
1.1	Adekvátnost stanovených cílů a volba metodologie	A
1.2	Relativní úplnost zpracované sekundární literatury	A
1.3	Porozumění zdrojům a schopnost pracovat s nimi	B
1.4	Volba vhodné techniky zpracování materiálu a její zvládnutí	B
1.5	Interpretace výsledků	C
1.6	Struktura práce, vyváženost jednotlivých částí	B
1.7	Logičnost výkladu	B
1.8	Přínos práce, dosažení cílů a validita závěrů	B

Slovní komentář: Kapitola o historii slovesa *museti/musiti* je předimenzovaná, nepřehledná a zmatená. Obsahuje jakýsi nečíslovaný úvod (perex?), v němž shrnuje, co poté zopakuje detailněji; ač je její součástí speciální oddíl o purismu, z tzv. matičního brusu cituje hojně už v oddíle předchozím (puristické postoje k potřebnosti lexému *musiti/museti* jsou přitom pro praktickou část práce irelevantní). Z několika formulací vyplývá, že autorka považuje staroslovenštinu za vývojového předchůdce češtiny.

Analýza dat z rozhovorů stanice DVTV není vždy přesvědčivá. Např. závěry na s. 45 a 47 a závěrečné tvrzení na s. 57 mají charakter nepodložených domněnek a neodpovídají získaným datům. Autorčina syntaktická analýza vět uvozených zájmenem *který* je principiálně chybná: zájmeno je ve většině vět podmětem; opomenutí čárky v dokladu c) na s. 51 vede autorku k chybnému dojmu, že jde o větu hlavní; doklad a) na s. 50 neobsahuje pozici podmětu za přísudkem. Z dokladů z Idnesu se mi zdá, že varianta *musejí* je preferována v rematické (absolutně koncové) pozici, což je ale jazyková proměnná, kterou autorka nesleduje. Pro užívání regionálních variant je podstatný původ, nikoli bydliště, tyto dvě proměnné nelze směšovat či zaměňovat. Regionální rozdíly v písemné publicistice by bylo možno aspoň přibližně sledovat přímo na Idnesu

v rubrice regionálních zpráv.

Na s. 15 se píše o počátku století, ale není jasné kterého. Na s. 43 se mluví matematicky nesmyslně o rozmezí devíti let v 60.–80. letech.

Osobně znám více než jednu mluvčí starší generace užívající i v běžné mluvě tvar *musila jsem*.

Tvar je nepochybně zastarávající, ale knižní ani archaický (s. 61) není.

2 - HODNOCENÍ FORMÁLNÍCH NÁLEŽITOSTÍ PRÁCE

	Kritérium	Hodnocení (A-D)
2.1	Adekvátnost horizontálního členění textu	A
2.2	Funkčnost odkazů a poznámkového aparátu	A
2.3	Dodržení citační normy	B
2.4	Dodržení stylové normy	B
2.4	Dodržení morfologické normy a pravopisné kodifikace	B

Slovní komentář: Práce obsahuje interpunkční chyby, překlipy, slovní záměny a chyby syntaktické, ale jejich množství je snesitelné. Zarážející je hrubá pravopisná chyba *vyplívá* (s. 23). Formální podoba citací a odkazů není vždy noremní.

3 - SHRNUJÍCÍ KOMENTÁŘ HODNOTITELE

Předložená práce splňuje požadavky kladené na daný typ závěrečné kvalifikační práce v oboru *Český jazyk se zaměřením na vzdělávání*.
Práce je v souladu se zásadami citační etiky.
Práci doporučuji k obhajobě.

Slovní komentář: Autorka v předložené bakalářské práci předkládá – v návaznosti na nepřiliš jasnou a ne ve všech částech relevantní teoretickou část – výsledky původního výzkumu, které přinášejí v zásadě platné výsledky. V analýze však obsahuje chyby a ani po formální stránce není bez vad.

4 - OTÁZKY A NÁMĚTY PRO OBHAJOBU

4.1	Ke s. 12: Jak se pozná, že tvar <i>musí</i> je „od infinitivu <i>muset</i> “?
4.2	Ke s. 12: Jak lze „z fonetického hlediska lehce poznat“, že <i>muset</i> pochází z <i>müssen</i> ?
4.3	Ke s. 23: Jak si máme představovat, že „vyrovnávání a kolísání probíhalo nejdříve v nářečích a v obecné češtině a až poté se některé tyto tvary udržely a ujaly“? O jakém časovém období tato pasáž vypovídá? Kde se udržely a ujaly? A které „tyto“ tvary?
4.4	Proč jsou v práci probírány doklady varianty <i>musej</i> odděleně od variant <i>musí/musejí</i> ? Mluví snad všichni, kteří použili jednu z kodifikovaných variant, důsledně spisovně?
4.5	Ke s. 42: Jak mě přesvědčíte, že výskyt varianty <i>musej</i> je „nepochybně“ způsoben mluveností? Podle mě je důležitějším faktorem nepřipravenost.

Datum: 29. 4. 2019

Podpis: